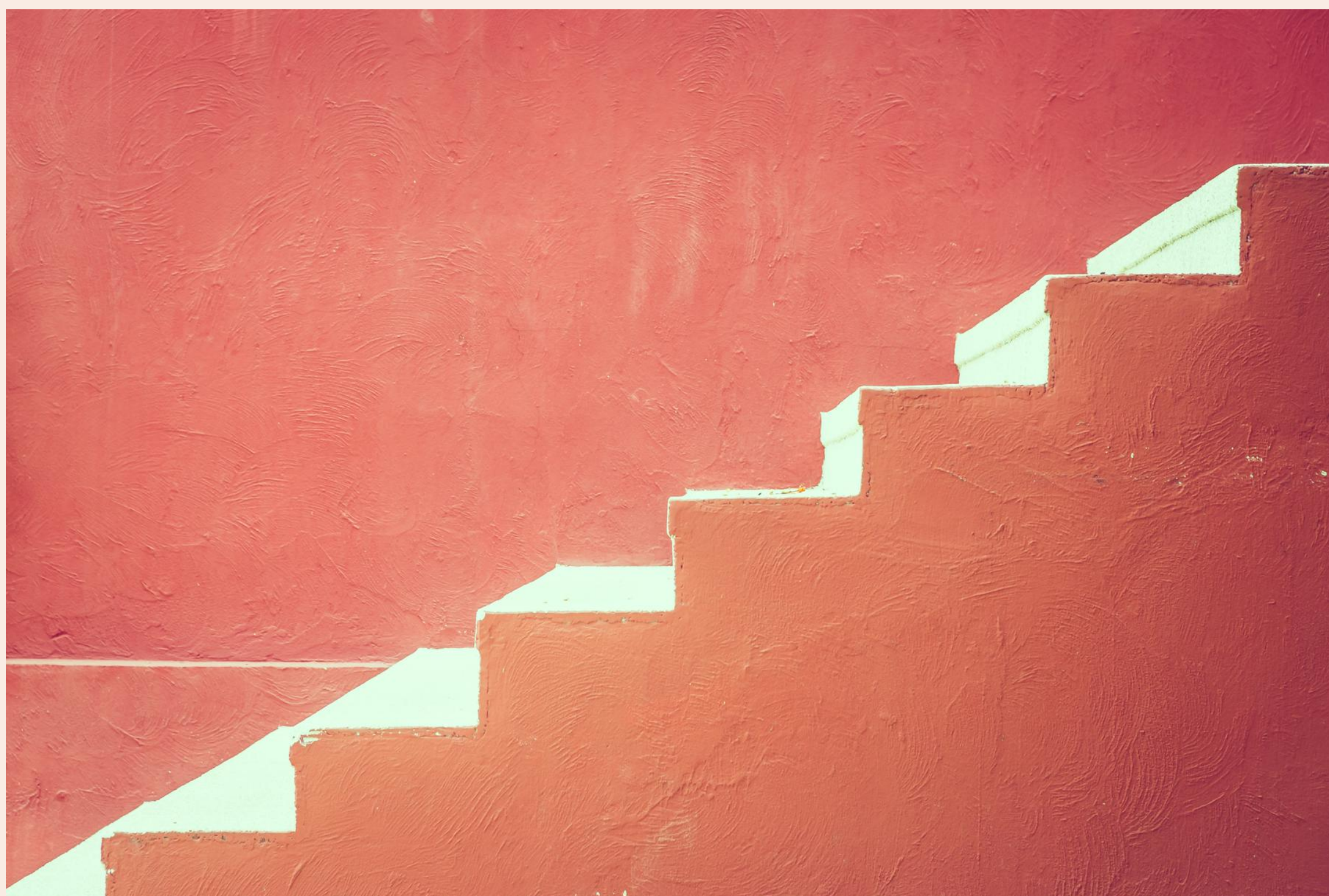

7 КРОКІВ ДО ЩАСТЯ

Незвичайні історії змін

CBN
EMMANUIL

7 кроків до щастя

Неймовірні
історії
змін

Зміст

Крок перший.

Пробачте кривдників, як Надія Осипак	7
---	---

Крок другий.

Живіть тут і зараз, як Світлана та Гліб Співакови	19
--	----

Крок третій.

Отримайте перемогу над власними слабкостями, як Михайло Лиска	31
--	----

Крок четвертий.

Цінують близьких, як Майя Візауліна	43
---	----

Крок п'ятий.

Дбайте про інших, як Євген та Світлана Ісаєви	55
--	----

Крок шостий.

Слухайте своє серце, як Юлія та Вадим Лосицькі	69
---	----

Крок сьомий.

Зверніться до Бога, як Віктор Скуратовський та всі герої нашої книги	81
--	----

Передмова

З величезної кількості програм «180 градусів» до цієї книги увійшли лише сім історій. Зворушливі, повчальні, нерідко трагічні, але обов'язково зі щасливим фіналом. Досвід, пережитий героями, які їх розповіли, не може лишити байдужим, він торкається найпотаємніших струн душі, пробуджує власні напівзабуті переживання і вселяє віру. Віру в себе, в життя, в Отця, в те, що все неодмінно буде добре.

Власне, «героями» ми називаємо учасників програми не лише тому, що вони — центральні персонажі цих історій, а ще й тому, що, на наш погляд, вони і є справжніми героями в очах рідних, друзів, тих, кого зворушили їх сповіді. Вони знайшли в собі сили знову, бодай у згадках, повернутися в минуле, ще раз пережити ті трагедії та випробування, що відвела їм доля. І робили вони це відверто, на камеру, не ховаючи сліз та не намагаючись уникнути неприємних тем. Передача за передачею не заради популярності чи власної користі розкривали вони малопривабливі подробиці свого непростого життя.

Навіщо це було їм потрібно? Щоразу ми запитували про це наших героїв, людей дуже різних за фахом, соціальним статусом, світоглядом, і щоразу отримували одну й ту саму відповідь: «Я сподіваюсь, що історія мого життя стане комусь у нагоді, комусь допомо-

же подолати кризу, а комусь, можливо, врятує життя». Їх відвага та віра надихали нас, авторів програми, і ми сподіваємося, надихне й вас.

Серед цих героїв — справжня «Гордість країни» родина Ісаєвих, що всиновила сімох малюків з позитивним ВІЛ-статусом; мудра, мужня і водночас тендітна та жіночна, відома в Україні та за її межами бізнес-леді Світлана Співакова, яка знає, що таке справжній біль втрати; відважна та чарівна молода жінка з чудовим ім'ям Надія, яка в дитинстві пережила наругу від власного вітчима, проте знайшла в собі сили пробачити; подружжя Лисків, яке разом пододало залежність чоловіка від алкоголю та відновило втрачене кохання; напрочуд відверта та сповнена любові до життя Майя Візауліна, чия історія могла б стати основою сценарію зворушливої мелодрами; а ще Юля та Вадим Лосицькі, які пронесли власне кохання через безліч випробовувань та людський осуд; і відомий український рок-музикант та кліпмейкер Віктор Скуратовський, якому випробування славою ледь не коштувало родини.

Всі вони, подолавши труднощі та незгоди, змінили своє життя на 180 градусів завдяки голосу небесного провидіння.

Тож, якщо у вашому житті настав переломний момент і прийшов час розвернути його на 180 градусів, ми віримо, що історії наших героїв підкажуть вам правильні рішення, а їх досвід надихне і вас зробити 7 важливих кроків на шляху до власного щастя.

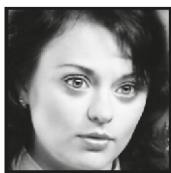
Крок
перший

**Пробачити
кривдників**

Історія Надії Осипяк

Заміж Надія Осипяк вийшла досить рано, та й то лише тому, що дуже хотіла скоріше покинути батьківську оселю. Страх і постійні приниження в сім'ї змусили дівчину діяти не зволікаючи. І причиною тому був вітчим.

Про рідного батька в пам'яті Наді збереглися тільки світлі згадки: перша лялька, подарована ним, веселі прогулянки осінніми погожими днями. Навіть ім'я дівчинці дісталось завдяки батькові.

Усі хотіли назвати мене Танею, а тато сказав, що ніяких Тань, це моя Надія, — з ностальгією в голосі згадує жінка родинні перекази.

Тому розлучення батьків стало для дівчинки справжньою трагедією. Ще більшою трагедією стала раптова смерть батька. Проте насправді життя перетворилося на кошмар, коли мама Наді вдруге вийшла заміж.

Синя Борода

Надя не любить згадувати своє дитинство. Вітчим був занадто суворим до дівчинки і через щонайменшу провину міг довго читати нотації, принижуючи гідність дитини. Надійці заборонялося дружити з однолітками і, тим паче, приводити їх додому. Вона жила ізольовано від зовнішнього світу, отримуючи інформацію про життя лише з книг і зрідка з телевізора. А коли мати дівчинки йшла на роботу, починалося найстрашніше.

« Вітчим примушував мене роздягатися. Він постійно мені говорив про те, що це нормально, усі батьки так роблять, — з відrazою згадує Надія події з дитинства. — У нас позаду будинку є озеро. Батько нібито на риболовлю мене брав, а там просив купатися голою. Шукав моменти, коли мами немає удома, коли бабуся кудись пішла.

Тоді їй було всього сім років. Вона розуміла, що відбувається щось жахливе, але шукати захисту було ні в кого: хитрий вітчим робив все, щоб ніхто не здогадався про його збочення. До дванадцяти років Надя навіть

не підозрювала, що відбувається не просто щось неприємне, а відбувається злочин.

Одного разу, випадково подивившись по телевізору програму про педофілів, Надя все збагнула.

Якраз тоді він мені почав давати порно-журнали, і я усвідомила, що це взагалі ненормально, — зі сльозами згадує Надя.

Тоді дівчинка спробувала поговорити з мамою, натякнула, що вітчим цілує її в губи і поводиться дивно, але жінка різко припинила розмову, запевнивши доньку, що це цілком прийнятно. Мовляв, так і повинно бути, адже вітчим її любить.

Стало ясно, що мама не хоче цього визнавати, — зітхає Надя. — І дуже довго я не могла зрозуміти, як вона так може?! Ніколи б я не поставила чоловіка вище за своїх дітей. Я б не дозволила нікому знущатися з моєї дитини!

Більше шукати захисту не було в кого. Була надія на бабусю, матір вітчима, але та одного разу випадково заставши його наодинці з падчеркою, так злякалася гніву сина, що вирішила тримати язика за зубами. У такі хвилини Надя відчайдушно оплакувала рідного батька: був би він живий, все було б не так!

Прагнучи позбутися домашнього пекла, Надя все частіше думала про суїцид. Але від фатального кроку дівчинку утримували

думки про маму. Матері й так доводилося несолодко: коли Надя відмовлялася виконувати волю вітчима, той зривав свій гнів на її матері, доводячи жінку до нервового зриву.

Я вирішила, що коли виросту, піду з дому, тому мені потрібно було набратися терпіння і дочекатися цього моменту, — розповідає Надя.

Єдиною розрадою для дівчинки стало навчання: Надя вчилася на одні п'ятірки, розуміючи, що лише так вона матиме шанс вивратися з полону.

Я можу сказати напевно, що золоту медаль я отримала для мами, не для себе. Увесь час хотілося бути краще, тому що я не вважала себе хорошою, — Надя з болем згадує ті давні переживання. — Було усередині відчуття цього бруду. Що ось об тебе витирають ноги, тебе використовують. Від постійної психологічної напруги ці відчуття перелилися в реакцію самознищення: «раз я така, то такою і буду!» Років з 14 почала палити. Мене навіть вчителька за вухо з туалету вивела і говорить: «Надя, ну ти ж відмінниця, навіщо тобі ця цигарка?»

І щойно дівчинці виповнилося 16 років, вона одразу ж покинула стіни своєї домашньої в'язниці. Надю прихистила знайома, вона ж допомогла своїй протеже влаштуватися

на роботу. Вітчим не знаходив собі місця, втративши покірну іграшку. Чоловік всіляко намагався повернути падчерку додому, але вона його більше не боялася, лише затамувала в душі образ і ненависть.

СВОЄ ЖИТТЯ

Зі своїм майбутнім чоловіком Надя познайомилася завдяки матері. Сьогодні вона зі сміхом згадує свою першу реакцію.

Як жениха хоч звати? Мама говорить, Вася. А у мене з дитинства розуміння: Вася — це не ім'я, це діагноз. Боже, я як почала сміятися. — Веди свого Васю, зараз будемо знайомитися...

Попри те, що ім'я хлопця здалося Наді дуже смішним, сам він справляв враження людини спокійної і розсудливої. Дівчина погодилася зустрітися з Василем вдруге. І втретє, і вдесьте... Не бажаючи будувати стосунки на брехні, Надя відразу розповіла Василю про ті жахи, в яких жила. У своїх відвертих розповідях Надя себе не жаліла.

Я хотіла, щоб він розумів, що він бере — він бере бруд, — зізнається Надія. — Середині я ніяк не могла позбавитися цього бруду. Здавалося, він у мені вже на все життя і ніщо не зможе мене очистити...

В глибині душі вона боялася, що її історія відштовхне від неї Василя. Але реакція хлопця була несподіваною і сміливою. Він став з більшою ніжністю і турботою ставитися до Наді, немов хотів стерти з її пам'яті жахи дитинства.

Мене така реакція завоювала. Я зрозуміла, що можу йому довіряти, — плаче Надя. — Не можу сказати, що я його полюбила відразу. Спочатку я більше бачила в ньому батьківську турботу, якої мені все життя так бракувало. Любов прийшла потім.

Молоді люди одружилися через півроку після знайомства. Незабаром стали батьками: у Наді й Васі народилися дві доньки. Для сторонніх їхня сім'я здавалася зразком благополуччя, але в душі Надії, як і раніше, жив страх і дитячі образи.

Обличчям до Бога

Одного разу в їхній сім'ї зайшла розмова про Бога, і Надя заслухалась. Її зворушили слова сестри про те, що Господь може зцілити будь-яке поранене серце. Це було саме те, чого вона так прагнула, адже минали роки, а її душевні рани як і раніше кровоточили, хоча Надя щосили намагалася забути все, що накоїв вітчим. Не зволікаючи, Надія разом з чоловіком вирушили до церкви.

Коли я вперше в житті помолилася, то виникло відчуття, що поряд зі мною знову стоїть мій рідний, милий, добрий втрачений тато — і я розплакалася. Було байдуже, чи дивиться хтось на мене, було все одно, хто що подумає: сльози котилися по моєму обличчю і я відчувала, як з кожною сльозиною витікає з мене той бруд, який я роками носила в собі, а душа натомість наповнюється теплом і любов'ю.

Я відчула, що мене торкнувся Бог і не могла повірити, що Бог мене любить. Любить ось таку, як є, навіть попри те, що сталося, — крізь сльози, але з посмішкою описує свої відчуття Надя. — Зараз я розумію, що в мені живе Бог, а там, де світло, там немає бруду, пільми, і це почуття — моя найбільша втіха.

Зрозуміти і пробачити

Отримавши свободу від минулого, від страху та ненависті, Надя з часом зуміла пробачити і рідну матір. Раніше, скільки вона не намагалася зрозуміти її поведінки, нічого не виходило. Пригадувалися всі кривди і приниження, а з ними приходили злість і образа. Тепер, маючи в душі Бога, Надя першою попросила у рідної людини пробачення, хоча раніше вважала, що це мати повинна вибачитися перед нею за зламане дитинство.

Послух Божій волі допоміг мені зробити перший крок, — говорить Надія. — І коли мама одного разу прийшла в гості, я завела з нею відверту розмову.

Мама зізналася Наді, що весь цей час біля вітчима її тримав страх осудження.

Коли вона розлучилася з татом, усі родичі й сусіди почали її звинувачувати в тому, що тато після цього захворів, — пояснює Надя. — І мама відчула себе винною.

Коли жінка все ж спробувала піти від другого чоловіка, той почав погрожувати, що піде з життя, і вона злякалася. Злякалася, що знову виявиться винною в загибелі людини, відчує осуд і зневагу від оточуючих.

Завдяки Богові Надя знайшла в собі сили відновити стосунки з мамою, забувши про всі образи. Неймовірно, але вона також знайшла в собі сили пробачити і свого кривдника — вітчима. Більше того, разом з чоловіком Надя піклувалася про нього, коли той залишився один у старості.

Ми говорили з ним і про Бога, але він не хотів нічого слухати, — згадує Надія. — Він лише сказав якимось, що боїться померти на самоті.

Не знайшовши у своїй душі місця для Бога, чоловік так і не вибачився перед падчеркою за страждання, яких їй завдав. А найпри-

кріше, що страхи його справдилися: вітчим помер у мить, коли поруч нікого не було.

Сьогодні Надія не тримає на нього зла: пізнавши Живого Бога, вона змогла пробачити і відпустити увесь біль минулих років. І для цього їй не знадобилися ані магічні обряди, ані психологи з антидепресантами. Похід до церкви і проста щира розмова з Богом змогли повернути Надії душевний спокій, втрачену радість і щастя.

Пробачте кривдників, як Надія Осипяк

Той, хто не може пробачити, живе минулим. Образи, немов кайдани, стримують наш рух вперед. Але пробачити — не означає забути, перестати відчувати біль або відновити стосунки. Пробачити — означає більше не бажати зла кривдникам. Примиріться з кривдниками. Зустріньтеся з ними та розкажіть їм про своє рішення. Якщо така зустріч неможлива або занадто болісна для вас, напишіть листа, в якому опишіть всі свої почуття. Це потрібно не стільки кривднику, скільки особисто вам.

Дивіться
відеOVERсію історії
Надії Осипяк

Крок
другий

**Жити тут
і зараз**

Гліб та Світлана Співакови — громадські діячі, співзасновники мережі фітнес-клубів FitCurves та міжнародного руху «Місія в бізнесі».

Історія Гліба та Світлани Співакових

Цілеспрямованість завжди була ключовою рисою Світлани Співакової. Дівчина впевнено ставила перед собою цілі та йшла до них, легко долаючи перешкоди. Але найбільше Світлані хотілося змінити світ на краще. Втілювати свою мрію в життя Світлана вирішила буквально: відкрила в Києві салон краси.

З Глібом Світлана зустрілася на вулиці. Вона все ніяк не могла знайти потрібну адресу, тож звернулась по допомогу до чоловіка, який щойно вийшов з автівки. Та зустріч стала початком дивовижної історії кохання. Напевно,

то було кохання з першого погляду. Стосунки Гліба та Світлани розвивалися стрімко, не-
наче в кіно. Вже через три дні після знайом-
ства він запропонував їй руку та серце. А три
місяці потому вони одружилися. В той день
Світлана відчувала себе найщасливішою ді-
вчиною на світі, та не здогадувалася, які ви-
пробування чекають на них попереду.

Гроші не пахнуть

В матеріальному плані молода сім'я ні в чому
собі не відмовляла. «Улюбленці долі», можна
було б сказати, дивлячись на їх життя, проте
лише Світлана знала, якою ціною даються їм
гроші. Гліб легко орієнтувався в бізнесі, і як
тільки в країні почали з'являтися нічні клу-
би, він одразу ж знайшов джерело прибутку.
Робота вимагала від нього постійної при-
сутності, і Світлана все частіше лягала спати
одна. Чоловік повертався додому під ранок,
і було помітно, що його втома зовсім не від
роботи. На всі претензії дружини у чоловіка
було лише одне виправдання: мовляв, така
специфіка його бізнесу. Світлана страждала
і в душі мріяла, що колись Гліб стане іншим,
що в неї вийде його змінити.

*Він міг повернутися додому напідпитку,
кричати на мене, а наступного ранку щиро
просити пробачення, загладжуючи провину
красивими словами та міцними обійма-*

ми, — згадує Світлана. — І кожного разу я вірила, що це було востаннє.

Однак після кожного «останнього» разу був наступний, за ним — ще один. Його «щирі» слова були порожніми обіцянками: Гліб навіть не намагався нічого змінити. Навпаки, чим далі, тим серйозніші проблеми приносили великі гроші. На вулиці були горезвісні 90-ті. Гліб займався ризикованим бізнесом. І до необхідності миритися з нічними зникненнями Гліба у Світлани додався страх за його життя.

Він почав боятися залишатися один, у нього з'явилося багато охорони, — Світлана з боєм згадує той час. — І, врешті-решт, нічне життя і постійні стреси призвели до того, що Гліб почав вживати наркотики.

Світлана дивилася на чоловіка — і вже не бачила перед собою того Гліба, за якого вона виходила заміж. Це була абсолютно чужа, віддалена людина. Навіть народження доньки не змусило його переглянути свою поведінку. Стосунки між подружжям стали дуже напруженими. Світлана почала думати про розлучення, хоча ця думка завдавала їй неймовірного болю: як же так, чому у неї, такої успішною і вольовою, нічого не вийшло?!

З безодні до неба

З кожним днем Світлана все болючіше усвідомлювала, що не може нічого вдіяти, і лише з жахом спостерігала, як її чоловік добровільно спускається до безодні. Гроші та нічні клуби більше не приносили задоволення, а лише спустошували Гліба. Нічого більше не могло його здивувати, захопити, освіжити відчуття. Розваги, алкоголь, клуби: все було банальним, вже пережитим і набридлим. І тоді один знайомий запропонував йому несподіваний проект — забезпечувати їжею самотніх людей похилого віку. Це було щось зовсім інше, нове і незвичне. Так, займаючись благодійністю Гліб почав хоч якось заповнювати порожнечу, що утворилася в його душі. Цей самий знайомий часом розмовляв з Глібом про життя, про призначення людини в ньому та про... Бога. Ці розмови довго залишалися для Гліба лише порожніми філософствуваннями, доки одного разу вночі він не прокинувся від жахливого сну, з відчуттям незрозумілого страху. Це був переломний момент у його житті, коли він зрозумів, що так далі тривати не може, що з перспективного, активного життєлюбця він перетворився на бездушну машину, яка живе, розважається, заробляє гроші за інерцією. Але він так більше не міг. Своїми амбіціями, гонитвою за наживою та сумнівними задоволеннями він вбивав у собі особистість, вбивав усе людяне і прекрасне. У нього залишився шанс. Та ніч до деталей

запам'яталася Світлані. Гліб плакав і кричав до Бога: «Якщо Ти є, врятуй мене!» І Бог його почув. Та ніч змінила його життя.

Я отримала зовсім іншого чоловіка, — говорить Світлана. — Це було диво, тому що після цього все моє життя одразу змінилося. Він відмовився від алкоголю, від наркотиків, від розпусти. Він ніби знову покохав мене. Але покохав зовсім інакше.

Лише за одну ніч Бог зміг зробити те, що не виходило у Світлани протягом трьох років подружнього життя. І тоді Світлана збагнула всю силу Господньої любові, яка здатна творити дива, і повірила, що і її Бог любить так само.

Я пережила момент, коли Бог торкнувся й мене, і це були хвилини мого покаяння, — зізнається Світлана.

Для їхньої родини настали зовсім інші часи: Гліб продав нічні клуби, зайнявся доброчинністю. Тепер, вирушаючи у відрядження, він часто брав з собою дітей — так він намагався надолужити згаяний час.

Випробування смертю

Того дня він узяв з собою лише старшу дівчинку — Настю. Сина Світлана залишила вдома.

Чоловік виїхав о шостій ранку, аварія трапилася через дві години, — неохоче згадує хронологію того трагічного дня Світлана. — Була ожеледиця, машину повело, і вона перевернулася. Настя вилетіла з машини.

Про смерть маленької доньки Світлана дізналася лише під вечір від самого Гліба, і в один момент зненавиділа чоловіка. Вона була впевнена, що дитина загинула з його вини, бо вранці просила не брати доньку в дорогу, та Гліб не послухався.

Поховавши дитину, Світлана впала в депресію. Вона не знала, як далі з цим жити. У відчаї жінка буквально чіплялася за свою віру і зі сльозами молилася Богові. І знову Його допомога зробила те, чого не зміг зробити ніхто.

Я вірю, що мені Бог тоді говорив: У тебе є вибір, — переконано говорить Світлана. — Одна дорога, коли ти просто більше не зможеш нікого любити. А інша, коли ти почнеш цінувати тих людей, які сьогодні поруч з тобою, коли ти перестанеш жити минулим.

Поступово Світлана повернулась до життя й інакше подивилася на стосунки з чоловіком.

Я довго не могла забути всі зради, що були в нашому житті. Я не могла відпустити колишні образи, не довіряла йому, гадала, що рано чи пізно все повернеться, — гово-

рить Світлана. — Але саме після цієї трагедії я зрозуміла, що ми з ним разом навіки, що нам не можна розлучатися. І ми почали вчитися будувати стосунки заново.

Вірочка і віра

Співаковим вдалося зрозуміти і пробачити одне одного. Переживши смерть доньки, Гліб і Світлана ще більше зблизилися, народили один за одним двох чудових синів. Та Світлана все одно мріяла про дівчинку. Нова вагітність стала для подружжя черговим випробовуванням: під час обстеження батькам повідомили, що у майбутньої дитини серйозні проблеми зі здоров'ям. На думку медиків, кращим виходом із ситуації був би аборт, але Гліб і Світлана вирішили народжувати.

Півроку я ходила по лікарнях, і кожен лікар лише повторював винесений вирок, — зітхає Світлана. — І коли дівчинка народилася, єдиним моїм бажанням було почути, що сталося диво, що з нею все в порядку і вона житиме.

Тоді здалося, що дива не трапилось: всі прогнотовані лікарями «жахи» лише підтвердились. Але коли через півроку, всупереч усім діагнозам, дівчинка почала розвиватися і ходити, лікарі лише розгублено розводили руками: вони не могли це пояснити. А Світлана і Гліб не втомлювалися дякувати Богові за диво і вірили,

що все буде добре, адже не дарма вони назвали дівчинку Вірою. Вірочка навчила Світлану і Гліба цінувати та любити те, що є тут і зараз. Дала їм зрозуміти, що у кожної людини є своя місія на землі. Вона пішла до свого Небесного Отця, проживши всього чотири роки, та за цей час зуміла назавжди примирити своїх батьків.

Зміна пріоритетів

Переживши смерть дітей, зради чоловіка, втрати та розчарування, Світлана зрозуміла своє справжнє призначення — вона повинна допомагати таким самим жінкам, якою колись була сама.

Більшість дівчат вважає, що, маючи гроші, можна бути щасливою. Та я і сама колись так думала. Але це не так. У моєму оточенні багато людей, що мають дуже багато грошей, але вони нещасні. Жінки просто звикають до чоловічих зрад, аби лише мати якісь матеріальні блага, — відкриває зворотній бік забезпеченого життя Світлана. — Якби не Бог, нашої сім'ї вже б не було. Я дуже вдячна Богу за наших синів і за нашу доньку, яку Він привів у наш дім два роки тому.

Втративши рідних дочок, Світлана і Гліб вирішили взяти дівчинку з притулку — тепер в їх сім'ї підростає Божена. А Світлана щиро дякує Богові за все хороше і погане, що з

ними трапилось. І не втомлюється говорити спасибі своєму чоловікові. Бо саме з ним вона стала тією, якою знають її мільйони співвітчизниць. Світлана — успішна в бізнесі і служінні, мама 4-х дітей, відома спікер і лідер. Її особиста історія подолання життєвих труднощів часто надихає інших жінок, яких спіткали схожі проблеми та втрати.

Сьогодні у Гліба і Світлани Співакових є спільна мрія: написати книгу про своє життя.

Ми мріємо про те, що колись наші онуки розгорнуть цю книжку і прочитають про те, як їхні бабуся та дідусь йшли шляхом випробувань. І щоб те, що вони читають, стало для них джерелом сили та віри в Господа, — ділиться планами на майбутнє Гліб.

Всі важкі обставини нашого життя сприяють зростанню. Коли ви це зрозумієте, в вашому житті з'явиться більше яскравих кольорів.

Живіть тут і зараз, як Світлана та Гліб Співакови

Почніть цінувати кожну
хвилину свого життя.
Навчіться мужньо сприймати
будь-які випробування долі.
Важкі обставини змінюють
нас, роблять сильнішими.
Не сприймайте життя як білі
та чорні смуги. Будьте мудrimi.
Відкрийте для себе радість
кожного дня.

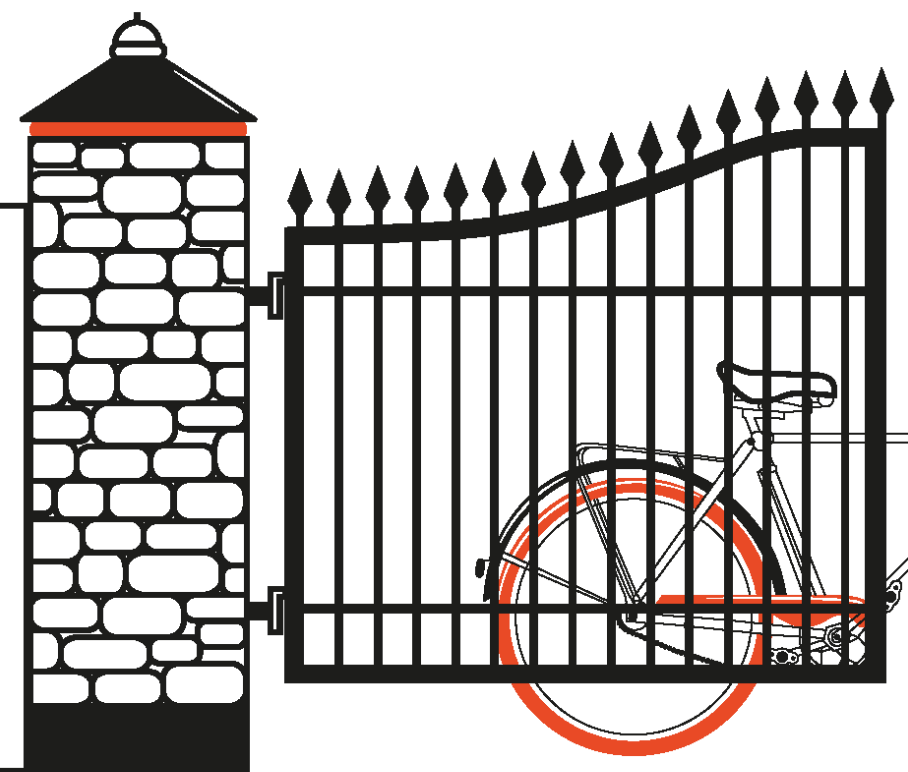
Дивіться
відеOVERсію історії
Гліба та Світлани
Співакових

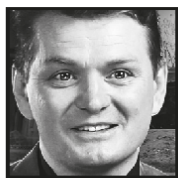

Крок
третій

**Перемогти
власні слабкості**

Історія Михайла Лиски

За крок до прірви

Як легко може людина зруйнувати своє життя, намагаючись позбутися негараздів та, разом з тим, ризикуючи всім хорошим, що в неї є. І як часто вона зупиняється лише за крок до прірви...

Валентина їхала по шосе на велосипеді, сльози затуманювали їй очі й заважали бачити дорогу. Та вона й не хотіла нічого бачити. У Валі було одне бажання: щоб усе швидше скінчилося. Якби її зараз збила машина, це було б для неї визволенням...

Виходячи заміж, Валентина навіть не уявляла, на що перетвориться її сімейне життя. Адже починалося все так романтично. Коли вона зустріла Михайла, їй було лише 17. Він — красивий, блакитноокий музикант із військового оркестру. Романтика, та й годі. Валя не могла не закохатися. І для Мишка це була любов з першого погляду. Вони скоро побралися, але засліплена коханням Валя навіть не усвідомлювала, чим обернеться для неї ця любов.

Життя без гальм

Михайло, хлопчина з хорошої шанованої сім'ї, ріс щасливим: був здібним учнем, грав у місцевому духовому оркестрі і навіть суворий батько, який привчав сина до дисципліни, не занадто затьмарював його дитинство.

Та все ж, коли трапилася нагода, маленький Мишко не міг не зрадіти можливості вирватися з-під батькової опіки: хлопчика відправили вчитися в одну з найпрестижніших музичних установ Києва. Михайлик переїхав у столицю і став жити в інтернаті при школі. Тут, «на волі», де не було пильного нагляду батьків, Мишко спробував те, чого не можна було в рідній Білогородці: хлопчак навчився палити, а потім почав потроху при звичаватися до пива. Але виявилось, що шкідливі звички і навчання — речі зовсім несумісні, і Михайло провалив іспити в музичне училище. Тоді він не надто засмутився. Дбайливі батьки влаштували здібного хлопця ви-

хованцем у військовий оркестр при вищому танковому училищі. Ну ось де, здавалося б, він мав дізнатися, що таке дисципліна!

Але чим вище паркан, тим більше в ньому лазівок. Саме у казармі Михайло вперше напився. Тоді йому вистачило півпляшки горілки. І хоча відчуття «після» були страшенно неприємними, він ледь не пишався собою, адже тепер він був «дорослим».

Мені хотілося показати дівчатам, що я вже не хлопчик. Мені здавалося, що прийти на побачення з перегаром це дуже круто. Потім став помічати, що організм з кожним разом вимагає збільшити порцію, — ділиться Михайло сумнівними подвигами молодості.

Підкріпити «дорослість» можна було і хвацькою поведінкою та недотриманням режиму: хлопець без побоювань ходив у самоволку, долаючи паркан навпроти місцевого гастроному. Сам собі в ці хвилини він здавався дуже незалежним і самостійним. Одним словом, Михайло з талановитого музиканта перетворювався на звичайного п'яничку.

Про те, що їх син п'є, батьки дізналися абсолютно випадково. Попросивши одного разу чергового на КПП викликати Михайла на прохідну, у відповідь почули зневажливе: «А, це той алкоголік з оркестру?» Для батьків це стало потрясінням. Але вплинути на Мишка вони вже були не в змозі: занадто далеко зайшов син у прагненні до свободи та самостійності.

Михайло втрачав усе, що було в нього хорошого: музику, довіру батьків, здоров'я. За регулярну нетверезість хлопця перевели з оркестру в звичайну військову частину рядовим. Тепер такі ненависні Михайлові паркани можна було здолати лише за допомогою законних звільнень. Невідомо, як склалось би далі його життя, але напередодні переведення Михайло зустрів Валентину. Юна недосвідчена Валя настільки захоплювалася чоловіком, що не помічала жодних його вад. Їй він здавався ідеальним. Ну і що, що працює вантажником, головне, що він її любить.

У вантажниках Мишко не затримався: через часті пиятики його незабаром попросили піти «за власним бажанням». Але хлопцеві знову пощастило: йому запропонували попрацювати в охороні. Режим «доба через три» підходив йому ідеально: можна було випити, проспатися і на роботу приходити тверезим. Але якщо керівництво і не помічало наслідків згубної звички Михайла, то власний організм в оману не введеш. Одного разу Михайло попросив прикурити у чоловіка на автобусній зупинці. Чоловік простягнув йому свою запалену цигарку, але Михайло так і не зміг прикурити: від постійних запоїв його руки тремтіли настільки, що він не міг потрапити своєю сигаретою в чужу. Цей момент назавжди закарбувався в пам'яті Михайла, він запам'ятав пекуче почуття сорому за себе і свій стан, розізлився, але

висновків не зробив: ще не пізно. Захочу — сам кину! Я ж не якийсь алкоголік!

Тепер тільки я розумію, що алкоголік ніколи не назве себе алкоголіком, вважаючи за краще втікати від проблеми, — зізнається Михайло.

Він навіть дружину продовжував переконувати в тому, що все добре, але Валентина вже не була такою наївною і щосили намагалася витягнути чоловіка з алкогольного полону. Одного разу, щоб утримати його вдома і не дати йому знайти пляшку, вона лягла на порозі власного будинку, але Михайло, одержимий єдиним бажанням — випити, спокійно переступив через дружину. Тоді Валя відчула, ніби її розтоптали: вона плакала від відчаю, що абсолютно безсила перед «зеленим змієм».

Коли у Михайла народився син, він пішов у запій на два місяці. Марно Валентина чекала від чоловіка підтримки. А коли маленький синочок захворів і потрапив у лікарню, а її лікарі відправили додому, серце жінки, сповнене хвилювань за сина, ледь не зупинилося, коли вона побачила п'яного чоловіка, який спав на вулиці під парканом.

У пошуках порятунку

Це видовище стало останньою краплею. Валентина, за порадою знайомих, запропонувала чоловікові поїхати до бабки-знахарки.

Але Михайло випив уже на другий день після бабчиних ритуалів. Тоді Валентина дізналася про чудодійні пігулки, і на деякий час диво й правда сталося: цілий рік Михайло не торкався пляшки, знаючи, що вживання алкоголю разом з препаратом може призвести до фатальних наслідків. Але чим довше він був «у зав'язці», тим агресивнішим ставав, а пару спускав, провокуючи конфлікти з дружиною.

Краще б ти вже пив! — не витримала одного разу Валентина.

Їй не довелося повторювати двічі. Після чергового сімейного скандалу, якраз на свій ювілей, Михайло вирішив «розв'язатися». Він пішов у довгий і сильний запій, неначе й не було цілого року утримання. Він не пам'ятав, скільки і що він пив, просто одного разу опритомнів у лікарні, коли лікар зашивала йому голову: він просто посеред вулиці втратив свідомість і впав.

У моєму телефоні було всього три записи контактів, — згадує Михайло, — серед них номер дружини. Лікар зателефонувала Валі, щоб повідомити про мене.

Цей дзвінок застав Валентину за два кроки від суду. Вона їхала подавати заяву про розлучення, але після дзвінка одразу ж примчала до чоловіка. Думка про розлучення зникла. Було одне бажання: побачити і допомогти. У лікарні Валю зустріла жінка-лікар і сказала: «У вас

дуже добрий чоловік, але з його проблемою йому допоможе тільки Бог». Тоді Валя вхопилася за ці слова, як хапається потопаючий за рятівне коло. Але у цей самий день Михайло пішов у черговий запій. І тоді Валя зневірилася остаточно. Жінка вибігла з дому, впала на землю і забилася в істеричі від свого нещасливого життя, від остогидлого заміжжя, від безнадії. Вона раптом відчула, що не хоче більше рятувати чоловіка, не хоче боротися. Вона не хоче більше жити...

Розворот за крок до прірви

Валентина вирішила покінчити з таким нікчемним життям. Вона їхала на велосипеді посередині проїжджої частини в надії, що її зіб'є машина. І могло б трапитися непоправне, якби раптом не пролунав дзвінок її мобільного телефону. Колега Валі, побачивши, як та мчить жвавою трасою, рішучим категоричним голосом змусила її повернути та зайти до неї в будинок. Валентина була настільки виснажена, що не змогла заперечувати і слухняно завернула до жінки. Саме у цьому домі Валентина вперше звернулася зі словами молитви до Бога. Вона просила Господа допомогти їй змінити її власне життя і життя її чоловіка — і Бог не залишив її без відповіді.

Зміни почалися вже наступного дня. Ледве прокинувшись уранці, Михайло заявив дружині, що піде сьогодні до церкви. Все, що змогла відповісти приголомшена Валя: «Йди». Ми-

хайло призначив зустріч своєму приятелеві Ігорю, щоб той супроводив його до храму. Колись вони разом випивали, а тепер Ігор став віруючим і позбавився згубної звички. Михайло хотів, щоб товариш допоміг і йому вибратися на правильну стежку. Проте, давні звички не хотіли так просто відпускати Михайла. Перед поїздкою до церкви він завернув до брата в гості, де випив звичну порцію горілки і зовсім забув, куди збирався йти. Але друг не забув: не дочекавшись Михайла в призначений час, Ігор почав телефонувати йому.

Просто я розумів, що іншого шансу в Миши-ка може і не бути, — говорить Ігор Балаєв. — І дуже хотів допомогти йому прийти до Бога.

Його наполегливість вразила Михайла, і того дня він, попри випите, все-таки знайшов у собі сили прийти до церкви. Чоловік і зараз не може без хвилювання згадувати ті відчуття:

Я справді щиро молився, щоб Бог мене прийняв таким, яким я є. Щоб Він пробачив мені все, що я накоїв. Я як ніколи хотів, щоб Він мене прийняв як сина. І відразу після молитви відчув неймовірну легкість у всьому тілі.

Вже повертаючись додому, Михайло зі здивуванням виявив, що спокійно пройшов повз рідний гастроном. А раніше ноги самі несли його туди, щоб випити порцію-другу. Проте в той день йому не хотілося нічим

порушити ту святість, яку він ніс із храму в душі.

У той самий момент я зрозумів, що здобув свободу, — посміхається Михайло.

Це була та сама свобода, про яку він колись мріяв у юні роки і заради якої пустився берега. Але тепер Михайло переживав зовсім інші відчуття: він був вільний у виборі рішень і був готовий нести за них відповідальність. З того дня минуло більше десяти років. Все, що Михайло колись втратив, Бог повернув сповна: любов до дружини, до сина, до музики. Сьогодні у Михайла є стабільна робота, лагідна і любляча дружина і троє дітей. Він згадав все, чого колись навчився в музичному училищі, і тепер грає на клавішних інструментах, співає про Бога в церкві і пише музику на вірші його коханої Валі. Валентина ж знайшла в особі чоловіка справжнього дбайливого друга. Як говорить сама Валя: «Була Попелюшкою, а стала принцесою».

Мені Бог повернув сповна все, що я втратив за ці роки, — усміхається Михайло. — Він підняв мене з самого низу.

І хоч багато знайомих з недовірою чекали, коли ж він «зірветься», за десять років цього жодного разу не сталося. У Михайла є чітка відповідь усім скептикам.

Просто тепер мені це не потрібно, — розводить він руками. — У мене інше життя. Інші інтереси. Я вільний.

Отримайте перемогу над власними слабкостями, як Михайло Лиска

Визнайте проблему. Змініть коло своїх друзів. Знайдіть тих, хто зміг перемогти залежність, розкажіть їм про себе та попросіть про допомогу. Будьте відкриті та підтримуйте тісні стосунки з тими, хто сприяє вашому «переродженню».

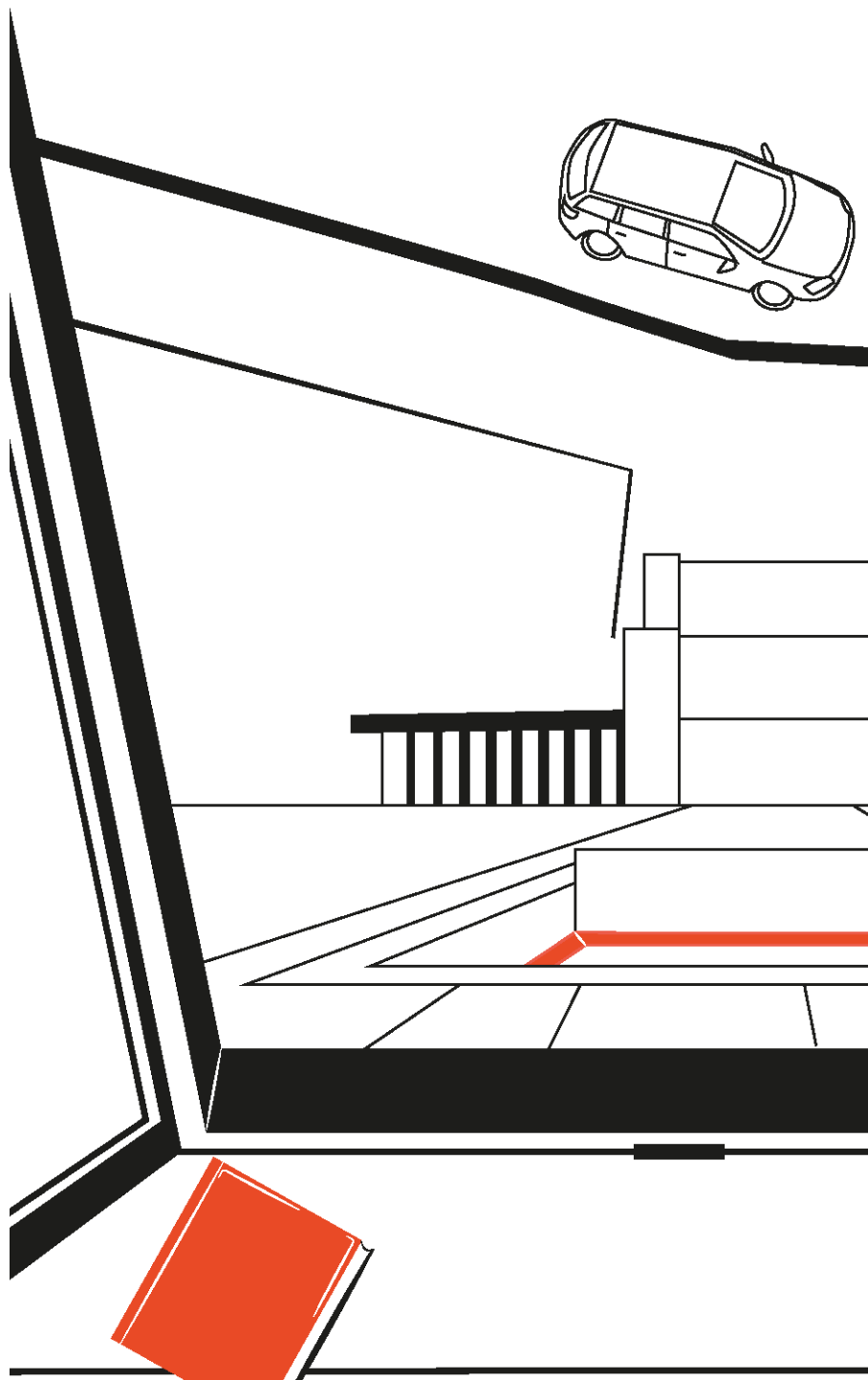

Дивіться
відеоверсію історії
Михайла Лиски

Крок
четвертий

**Цінувати
близьких**

Історія Майї Візауліної

Маленькою дівчинкою Майя мріяла якнайшвидше подорослішати, вдало вийти заміж, народити дитину та зробити кар'єру. Вона була впевнена, що, досягнувши всього цього, знайде справжнє жіноче щастя. Тому, ледве відсвяткувавши своє п'ятнадцятиріччя, дівчина одразу помчала з рідного села до Києва — навчатись.

Розплата за безтурботність

Опинившись без батьківського нагляду, Майя вирішила не втрачати можливості всіляко продемонструвати власну незалежність і са-

мостійність: в її житті з'явилися дискотеки до ранку, випивка, нові, часто сумнівні, друзі. Майї подобалось доросле життя, і вона ні в чому собі не відмовляла. Про те, що її наївність може призвести до гірких наслідків, дівчина не замислювалася, доки не сталося неоправне.

Одного разу малознайомий хлопець, з яким Майя опинилася в одній компанії, запропонував підвезти дівчину до подруги. Але серед дороги раптово повернув у ліс.

Він почав силою мене роздягати. Це трапилось у лісі, ніхто не міг мені допомогти. Тоді всередині мене все обірвалося. Мені було настільки боляче, настільки страшно! — Й понині здригаючись, згадує Майя. — Я не розуміла, як мені після цього жити далі.

Гвалтівник залишився безкарним. Майя не стала писати заяву в міліцію, побоявшись розголосу, і лише глибоко в душі затамувала образ та біль.

Перше кохання

Зустріч з майбутнім чоловіком була простою і водночас дуже милою. Хлопець побачив у натовпі яскраву жовту куртку Майї, зустрілись поглядом, познайомились.

Я тоді була в такій кумедній шапочці з китичкою, — усміхається Майя своїм спогадам. — Такою він мене і полюбив.

З'ясувалося, що хлопець та дівчина живуть через дорогу одне від одного. Почали зустрічатися. Віктор дуже ніжно й зворушливо залицявся до дівчини: дзвонив вечорами, щоб побажати добраніч і вмикав її улюблену музику. А ще міг прийти в гості і попраїти вручну її речі, поки Майя скніла над курсовою. Вітя все робив настільки безкорисливо, що Майя не встояла — і вони одружилися. Незабаром у молодят народилася донечка.

Ось так дитячі мрії Майї поступово здійснювалися: в неї був коханий і люблячий чоловік, піростала розумниця-донька і кар'єра стрімко йшла вгору. Майя влаштувалася працювати бухгалтером у велику перспективну компанію.

Неусвідомлена помста

В якийсь момент прибутки Майї стали значно перевищувати зарплатню чоловіка, і в родині несподівано почалися проблеми. Майя все частіше й частіше дозволяла собі розслабитися після важкого робочого дня і поверталася додому пізно, не завжди тверезою. Переживши колись приниження з боку чужого чоловіка, вона тепер всіляко намагалася відігратися на власному. Варто було тому зробити зауваження дружині, як він тут же

отримував зверху: «Я заробляю більше, ніж ти і можу собі дозволити жити так, як хочу! Я що, і розслабитися не можу?»

Зупинити жінку не могли навіть сльози доньки, яка все частіше ставала свідком батьківських сварок.

Чоловік просив мене кинути пити, зупинитися, — розповідає Майя. — Але я його не чула.

Про те, що кохання і терпіння чоловіка не безмежні, Майя навіть не замислювалась: їй здавалося, що Віктор буде все життя дивитися на неї закоханими очима і терпіти будь-які її витівки.

Не пара

Але реальність виявилася зовсім іншою. Друга вагітність Майї стала причиною для нових сварок у сім'ї. Чоловік не хотів цієї дитини.

І я зрозуміла, що між нами більше немає колишніх почуттів, — сумно констатує Майя. — Віднині кожен з нас міг дозволити собі повертатися додому, коли захочеться, і поводитися, як захочеться. І за всім цим спостерігала наша дитина.

Яна стала свідком не лише батьківських сварок, а навіть бійок. Дівчинка намагалася по-своєму помирити близьких людей, але

змінити ситуацію було не в її силах. Останньою краплею стала хвороба Майї. Опинившись у лікарні з підозрою на менінгіт, вона сподівалася, що такий уважний і турботливий колись чоловік відвідає її, але він навіть не приїхав на виписку. Майя тоді вся знервувалася. На дзвінки він не відповідав, зі спільними знайомими не спілкувався, Майя вже не знала, що й думати. А коли приїхала додому, то побачила п'яного чоловіка, що безтурботно спав на дивані. І стало гірко від думок, що Майя, яку він колись так кохав, тепер була йому байдужа.

Стіна, яка утворилася між ними, ставала все міцнішою. У Майї опускалися руки. Вона не могла змиритися з тим, що чоловік, який не так давно засипав її квітами, став таким чужим і байдужим. Життя йшло шкереберть. Ну і що, що вона трохи схибила в житті? Не може ж він просто так взяти й відвернутися від неї! Всі вони ось такі! Приниження, пережите в юності, проросло отруйним зіллям, а такі зміни у ставленні близької людини здавалися катастрофічними. Не усвідомлюючи до кінця, що вона робить, Майя вилізла на підвіконня. Поглянула вниз з висоти четвертого поверху. Озирнулася. У цей момент до кімнати увійшов свекор, тим самим запобігши трагедії. Але вже через кілька хвилин Майя пошкодувала, що проявила легкодухість.

Я розуміла, що між нами вже немає великого кохання, але коли чоловік зізнався, що

у нього є інша, мені здалося, що життя зупинилося, — очі Майї наповнюються слізьми. — Я завжди була впевнена в його почуттях і ніколи не думала, що коли-небудь він мене покине.

Повернути будь-що

З цього часу Майя з Віктором ніби помінялися ролями: Майя ладна була на все, аби повернути втрачені почуття, а чоловік будь-що намагався уникнути спілкування з нею.

Я розуміла, що принижуюся перед чоловіком, але мені було все одно. Будь-якою ціною я просила у нього вибачення, на коліна падала перед ним, але він не реагував, — згадує Майя той нелегкий період в житті. Батько просто пішов від нас, і більше про нього я не чула, — долучається до розмови Яна. — Я намагалася підтримати маму, але у мене не виходило ні зігріти, ні втішити її. У нас обох був пригнічений стан.

Майя могла цілодобово лежати на дивані і дивитися в стелю, деколи замислюючись над тим, через що випало на її долю таке випробування. Часом хотілося виговоритися, і Майя зустрічалася з подругами: у всіх були схожі долі та історії. Жінки легко розуміли одна одну. Але все це було не те: Майя не хотіла до кінця життя плекати в душі своє горе.

Відверта розмова

Тож коли одна з подруг якось завела розмову про Бога, Майя прислухалася, бо в глибині душі вона давно прагнула змін.

Перш за все, я почала каятися перед Богом. Говорила: «Господи, пробач мені за цей гріх, пробач за той». Я стала називати речі своїми іменами, і коли я почала говорити відверто з собою, весь світ став простим і зрозумілим. Коли я повірила, що у мене є надія на Бога, все змінилося.

Поступово Майя зрозуміла, що навколо є інше життя, і що все, до чого вона так прагнула з самого дитинства, має базуватися на любові, доброті, повазі, а не просто бути самоціллю. Майя усвідомила, що помилялася у ставленні до чоловіка, що саме через її амбіції та впертість страждала донька.

Назустріч щастю

Майя знайшла в собі сили попросити пробачення у свого чоловіка за те, що була йому не дуже хорошою дружиною, що зраджувала його і змушувала страждати. І одного разу вона зрозуміла, що може відпустити Віктора, побажавши йому щастя з іншою. І тоді Майя відчула, як в її душі замість затамованої образи відродилася надія, що вона зможе знову покохати, стати коханою.

Я просила у Господа, якщо Він може, — дати мені можливість ще раз вийти заміж, я просила благословення, — говорить Майя.

Бог завжди милосердний. Зі своїм другим чоловіком Майя не просто одружилася, але пішла до церкви аби взяти обітницю перед Богом.

З першим чоловіком я жила без Бога в душі, і все закінчилось сльозами, — жалкує Майя. — Але мій другий чоловік прийшов в моє життя від Бога. Я впевнена в цій людині. Тепер я знаю, у Бога для всіх є своя дорога, Він всім дає надію. І якщо вам зараз дуже важко, зверніться до Господа.

Життя Майї змінилося за законами Біблії: замість попелу воздасться прикраса, замість плачу — елей радості, замість смутного духу — славний одяг. Боже світло, яке відчула Майя у своїй душі, навчило її цінувати свою родину понад усе, дало відчуття, що саме любляча, сильна у вірі та прекрасна духом родина є тим незламним прихистком, до якого можна звернутися за будь-яких негараздів, і тільки в любові можна повною мірою відчувати радість життя.

Цінуйте близьких, як Майя Візауліна

Родичі — найближчі для нас люди. Навчіться сприймати їх такими, які вони є.

Намагайтеся бути вдячними їм не лише за те, що вони нас люблять, але і за те, що вони є поруч. Незважаючи ні на що, любіть їх, підтримуйте та довіряйте їм.

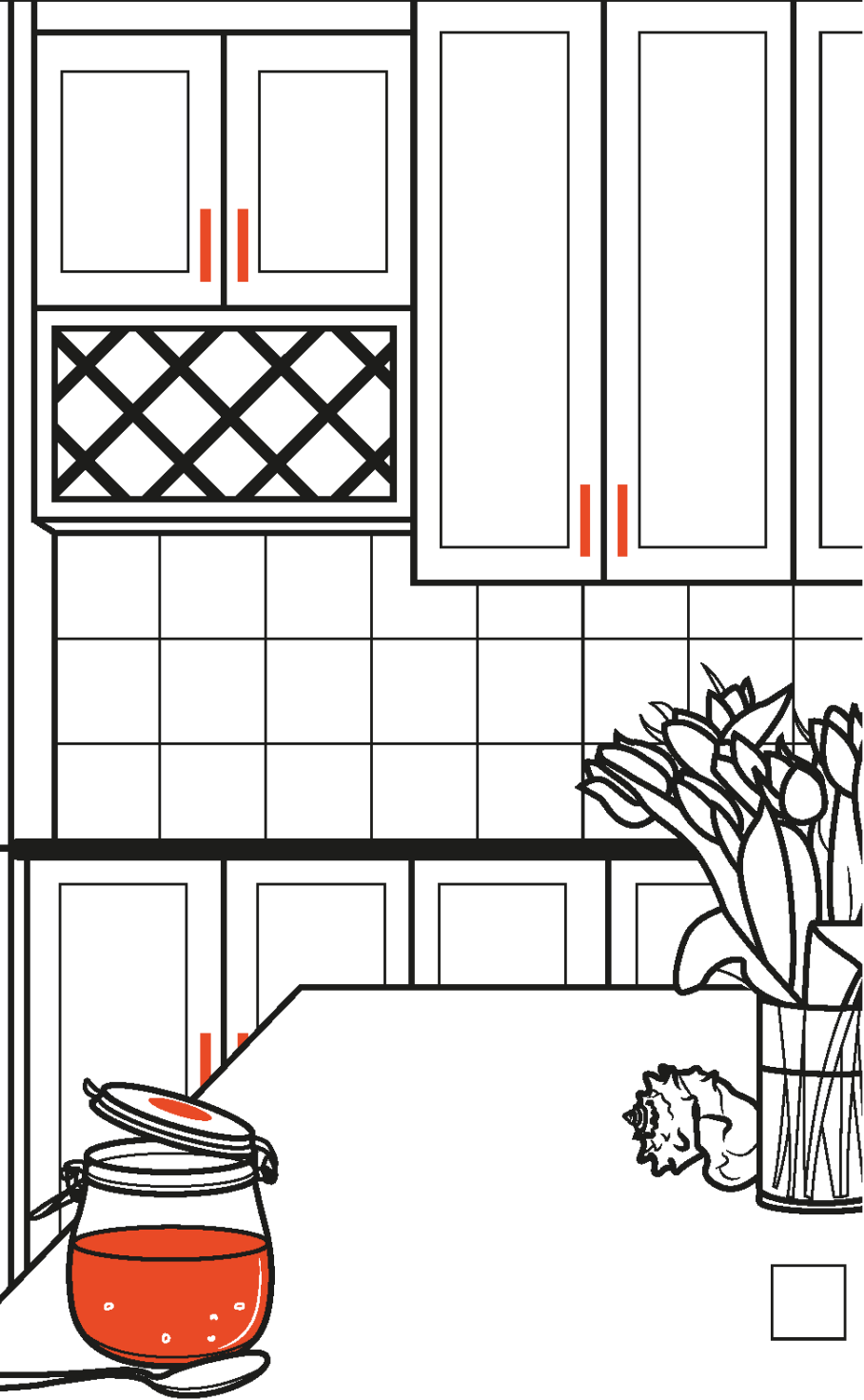
Дивіться
відеOVERсію історії
Майї Візауліної

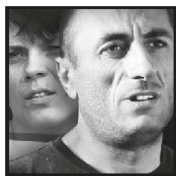

Крок п'ятий

**Дбати
про інших**

Світлана та Євген Ісаєви — володарі національної премії «Гордість України» в двох номінаціях — «Сімейна історія» та «Народний герой», працівники маріупольського благодійного фонду «Пілігрим». В 2009 році Світлана Ісаєва була нагороджена орденом Княгині Ольги III ступеня.

Історія Євгена та Світлани Ісаєвих

Євген та Світлана Ісаєви вперше в житті стояли на величезній сцені і збентежено усміхалися багатотисячній аудиторії. Поряд з батьками, старанно випрямивши спини, переглядалися їхні діти: Віталік, Микита, Петрик, Даша, Сашенька, Мишко, Юрко, Єва. Щойно Ісаєвим вручили національну премію «Гордість України». Нарешті, впоравшись із хвилюванням, Євген підійшов до мікрофо-

на. Його слова прозвучали просто і сильно: «Ми не герої. Ми робили те, що підказувало нам серце».

Глядачі — політики, бізнесмени, столичний бомонд — аплодували стоячи, багато хто не приховував сліз. І ніхто з публіки не знав, який важкий, навіть страшний шлях пройшли Ісаєви, поки не опинилися серед героїв України.

Падіння в прірву

У дев'ятнадцять років Євген Ісаєв почував-ся справжнім хазяїном життя: молодість і кураж штовхали на подвиги, а совість легко йшла на компроміс із мораллю. Наркотики, пригоди, легке життя: Євген був упевнений, що так буде завжди. Червоне світло спалахнуло на його шляху без попередження: хлопець захворів на запалення легенів, а коли здавав аналізи, то почув від лікаря свій новий діагноз. Цього разу смертельний.

ВІЛ, — буденно констатував лікар, і для Євгена у цю мить життя назавжди розділилося на «до» і «після».

Та ти не переживай, — «підтримав» Євгена лікар. — З таким діагнозом можна ще років п'ять або навіть сім прожити.

Євген більше не чув, що говорить лікар. Мовчки повернувся до палати. Хотів був прилягти, але не зміг, там уже повним ходом йшло його виселення. Матрац і білизну палили у дворі санітари, а місцевий слюсар, одягнувши маску і захисний костюм, пиляв ліжку, на якому Женя лежав ще півгодини тому.

Вас виписали, збирайте речі, — намагаючись не зустрічатися з Женею поглядом, мимохідь повідомила медична сестра.

В пригніченому стані і з температурою під сорок Женя вийшов з лікарні. Як виявилось, в нікуди... З цієї миті Євген поступово звикав до думки, що перетворився на людину-невидимку. Вчорашні знайомі тепер робили вигляд, що бачать його вперше, а друзі й зовсім обходили стороною. Євген зрозумів, що чекати на підтримку йому нема від кого, і з подвійним завзяттям повернувся до знайомої розради — наркотиків.

Жив за власним графіком, у власному світі: я і наркотик, наркотик і я, — згадує Євген той невеселий період. — Уранці, в обід і увечері — як годиться. Наркотик на сніданок, обід і вечерю.

А час минав. Десять років Євген жив у наркотичному дурмані, зухвало посміюючись над прогнозами лікарів: сім років, кажете? А ось вам! Тоді, в цьому змаганні він обдурив життя аж на цілих три роки! А чи не все

одно було, скільки йому жити? Він живий мрець, він на дні...

Проте, як це часто буває, втративши щось важливе, ми намагаємося бодай потай, крадькома, якщо не повернути втрачене, то хоча б побачити його, «приміряти» знову до себе. І Євген, опинившись на самому дні життя, все частіше замислювався про небо. Він таки прийшов в реабілітаційний центр, але тоді здавалося, що усі його шанси дорівнюють нулю.

Обнуління рахунку

Про таких зазвичай говорять — доходяга, — згадує Геннадій Мохненко, директор реабілітаційного центру. — В нього була пробита голова, вода в легенях, плюс ВІЛ.

В кінці цієї історії десь на горизонті вже майоріла велика безжалісна крапка.

Але Євген несподівано для всіх проявив незбагненну волю до життя. Несамовито, немов чіпляючись за свій останній шанс, хлопець почав молитися Богу. І така рішучість і віра дали плоди. Першим кроком на шляху до нового життя стало позбавлення від наркозалежності. Другим Божим дарунком було знайомство зі Світланою. Він уже навіть мріяти не смів, що знайдеться жінка, яка полюбить його, погодиться створити з ним сім'ю і народить від нього дітей. Світла-

на не просто погодилася, вона зважилася на серйозні зміни у своєму житті заради Жені. Коли керівництво Світлани дізналося, що вона вийшла заміж за ВІЛ-інфікованого, її ввічливо попросили піти з роботи за власним бажанням.

Та це було лише перше випробування на довгому шляху становлення. Ще одним потрясінням стала для Ісаєвих втрата дитини. Завагітнівши двійнятами, Світлана повернулася з пологового будинку, тримаючи на руках лише один згорток: другий хлопчик помер відразу після народження. А Світлана, намагаючись упоратися з материнським болем втрати, ще довго не могла забути пережите в пологовому залі приниження. До неї, як до дружини ВІЛ-інфікованого, ставилися як до «другосортної». Для медпрацівників не стало аргументом навіть те, що її власні аналізи в нормі.

Напевно, дещо імпульсивно ковтаючи сльози образи і не маючи змоги протистояти несправедливості, Світлана і прийняла вольове рішення — всиновити маля з дитячого будинку.

Звичайно, я був здивований, — згадує Євген. — Навіть не тим, що дружина хоче всиновити дитину, а тим, що вона хоче всиновити незвичайну дитину. Вона вирішила всиновити малюка з таким самим діагнозом, як у мене. Я погодився.

Хоч не пишно, та затишно

Так у сім'ї Ісаєвих з'явився Микитка, хлопчик з позитивним ВІЛ-статусом. Світлана і зараз з теплотою згадує той день, коли вони забирали сина з дитячого будинку.

Відчуття були точнісінько такі, ніби ти виходиш з пологового будинку, — усміхається жінка.

Те, що дитина з'явилася в їхній сім'ї з уже сформованим характером, Ісаєви сприйняли з розумінням. Подружжя може розказати безліч кумедних історій, які трапилися, поки вони і хлопчик при звичаювалися одне до одного. Так, одного разу вони відкрили варення і забули його на ніч на столі. А вночі раптом чують, ніби хтось ложкою по склу стукає. Встали тихенько, дивляться, а на підлозі сліди з варення від столу до Микитино-го ліжка тягнуться. Виявляється, Микита потай варення дегустував.

Поступово синочок звикав до домашнього затишку, — тепло посміхається Євген. — Вони ж у дитячому будинку нічого, окрім їдальні з казенною кашею, і не бачили.

А зовсім скоро компанію Микиті склав Петрик. Хлопча до останнього боялося, що його не заберуть, стільки всього довелося йому пережити за його, зовсім ще коротке, життя.

Пам'ятаю, коли Петрику було майже де-сять років, ми поїхали на море, — згадує Євген. — Він уперше в житті побачив стільки води і так міцно вцепився мені нігтями в спину, що я думав без шкіри залишуся.

Зводити на ноги трьох діток було нелегко, але подружжя не скаржилось, боячись сполохати своє батьківське щастя. Правда, для себе вирішили поки що зупинитися на трьох. Однак коли їм зателефонував головлікар дитячого будинку для ВІЛ-інфікованих дітей і повідомив, що в Маріупольському дитячому будинку «Сонечко» знаходяться двоє дівчаток з цим діагнозом, Ісаєви, не вагаючись, помандрували туди. Збиралися тільки подивитися, але в результаті в їхньому домі з'явилася Даша. Спочатку Світлані доводилося вчити дівчинку всьому, вона навіть не вміла заварювати чай.

Хочеться, щоб вони всього навчилися. Хочеться, щоб вони всім серцем любили і дякували Богові за те, що їм одного разу подарував Господь, — говорить Світлана, пораючись по господарству. І тепер Даша її перша помічниця в хатніх справах. Щодня вона по-дитячому дякує Богові за те, що три роки тому Він подарував їй тата з мамою.

Смуга біла, смуга чорна

Коли дружина знову завагітніла, Євген аж світився від щастя. Його радість стала вдвічі більшою, коли стало відомо, що в родині з'являться два хлопчики. І знову трапилося горе: передчасні пологи не залишили близнюкам шансів на життя.

Світлана тужила за втраченими малюками. Євген теж не знаходив собі місця. І тільки віра в Бога підтримувала в них сили, щоб жити далі, заради дітей. А потім Світлані наснився сон, у якому Господь просив її усиновити двох дітей. Двох. Їх таки мало бути шестеро.

Світлана і Євген не стали тягнути з поповненням, звично попрямували до дитячого будинку і взяли до себе Сашу, талановиту дівчинку, якій лікарі діагностували останню стадію ВІЛ і туберкульоз. Слідом за Сашенькою в сім'ї Ісаєвих з'явився Мишко. Тоді хлопчику було лише три роки. Світлана ласкаво називає хлопчика своїм «сонечком» і щиро пишається його першими успіхами. Мишко вже вміє читати двома мовами, і навіть отримав від бабусі ласкаве прізвисько Ломоносик.

Ломоносовим буде! — пояснила вона одного разу батькам, спостерігаючи за успіхами хлопчика.

Вовчення

Коли Юрко уперше познайомився зі своїми батьками, то ще довго не міг повірити, що його більше ніколи не битимуть.

Рідний батько його сильно бив, — зітхає Євген. — І в якийсь момент він просто втік з дому. Коли ми забрали його до себе, я радів, що, можливо, цим вчинком зможу змінити долю хлопчика на краще. Коли батько мене бив, я подумки просив у Бога, щоб він дав мені інших тата і маму, — зізнається Юрко.

І радісно усміхається: його молитви Господь почув. Тепер його ніхто не б'є, навпаки, всі люблять.

Єва — подарунок від Бога

Те, що вони все роблять правильно, подружжя зрозуміло, коли дізналося про свою третю вагітність. Коли через дев'ять місяців у них народилася дівчинка Єва, Світлана і Євген не могли нарадуватися.

Це був для нас справжній подарунок від Бога. Я взагалі не боялася, що дитина може народитися інфікованою, — ніжно усміхається Світлана, обережно гладячи сплячу Єву.

Подружжя ні словом, ні справою не ділить своїх дітей на рідних і прийомних, хоча й секрету з цього не робить: уся дітвора від старшого Віталика до молодшої Єви для батьків най-найулюбленіша і найрідніша.

Нас лякали, що ВІЛ-інфіковані діти — це величезна проблема, — згадує Євген, з любов'ю дивлячись на дітей, що стрибають на батуті. — Але я вам так скажу: різниці ніякої немає. З діагнозом вони чи ні. Вони всі однакові. А для нас це справжнє щастя і благословення Боже — бути корисними і значимими для своїх дітей.

Дивлячись сьогодні на цю щасливу сім'ю, мало хто може повірити, що якихось десять років тому у Євгена на руках був лише квиток в один кінець. І нехай сьогодні сім'ї Ісаєвих як і раніше доводиться долати безліч перешкод, подружжя впевнене: повністю віддаючи своє серце Богові, можна цілком розраховувати на Його допомогу і благословення. Ісаєви щоранку просять у Бога здоров'я для кожного зі своїх дітей і вірять, що все у них неодмінно буде добре. Їх щоденний подвиг — це нескінченна віра у Божий промисел, не зважаючи на обставини та прогнози. Навіть лікарі не можуть пояснити дива, яке творять у своїй великій затишній родині Ісаєви. А диво просте! «Змиріться під міцну руку Божу, і вознесе вас свого часу!» говорить у відомій біблійській мудрості.

Крок п'ятий • Дбати про інших

**Життєвий шлях Євгена і Світлани Ісаєвих —
яскраве тому підтвердження.**

Дбайте про інших, як Євген та Світлана Ісаєви

Якими б не були наші власні проблеми, довкола є люди, які потребують допомоги й співчуття більше, ніж ми. Почніть помічати таких людей. Знайдіть спосіб допомогти їм. «Давайте і дадуть вам» — цей принцип працює.

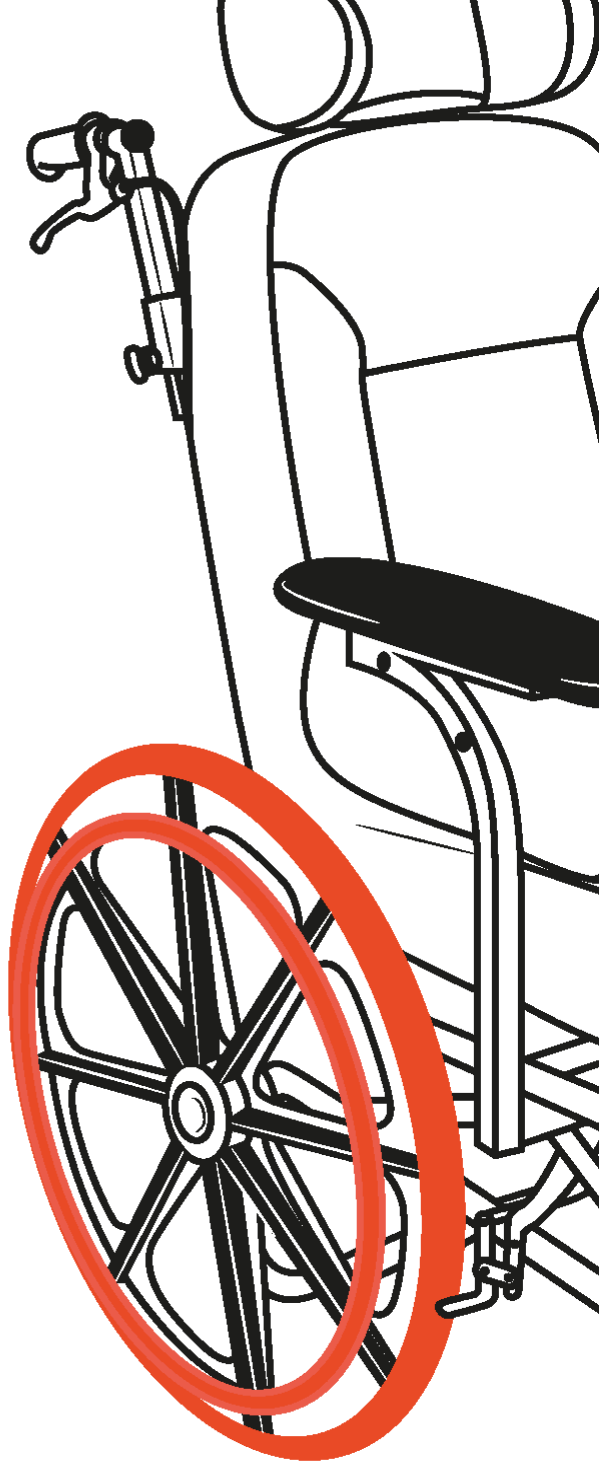
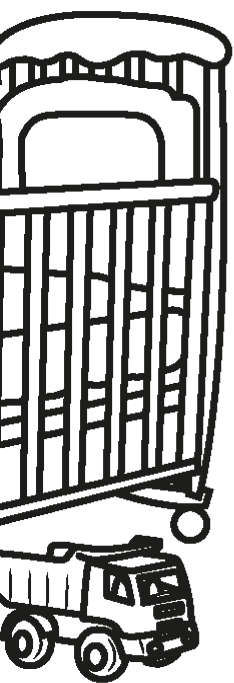

Дивіться
відеOVERсію історії
Євгена та Світлани
Ісаєвих

Крок
ШОСТИЙ

**Слухати голос
серця**

Історія Юлії та Вадима Лосицьких

Коли Вадим і Юля тільки-но познайомилися, кожен з них по-своєму переживав важкий період свого життя. Вадим — болісне розлучення з нареченою, Юля — проблеми зі здоров'ям. Але саме в цій тендітній дівчині хлопець знайшов таку необхідну йому підтримку. Юля розуміла Вадима з півслова і завжди співчувала його переживанням. Хоча самій дівчині тоді було ще гірше: багатолітня боротьба за повноцінне життя привела Юлю до повного відчаю і думок про смерть.

Знакова зустріч

Саме про свій відчай Юля написала в інтернеті. В березні 2009 року на одному із сайтів в чаті з'явилося повідомлення: «Допоможіть, я не хочу жити!» Будемо відверті, скільки таких закликів про допомогу залишились непоміченими? Та Юлі пощастило: на її біль відгукнулась Наталя Жуковська. Як людина творча, Наталя одразу звернула увагу на Юліні вірші й завела з дівчиною віртуальний діалог. Слово за слово з'ясувалося, що Юля із задоволенням дивиться передачу «Дім живих історій», а її давня мрія — зустрітися з ведучими цієї програми, Миколою Лозовським та Оксаною Ратушною. Хтось скаже, пощастило, хтось — збіг обставин, але на той момент здавалося дивом, що Наталя особисто знала цих ведучих і пообіцяла організувати з ними зустріч.

Вже за два тижні Юля приймала у себе гостей: той день став для неї незабутнім. На пам'ять про зустріч дівчина підписала і подарувала Миколі Лозовському збірку своїх віршів.

*Когда хочешь любить — любишь,
Когда хочешь дарить — даришь,*

*Когда хочешь ходить — ходишь.
Но бывают минуты такие, когда хочешь ходить и не ходишь...*

Від болю до дива

У своїх віршах дівчина могла сказати те, що хвилювало її багато років. Юля ніколи не знала іншого життя, крім життя у візку. Травма, яку дівчина отримала під час народження, назавжди зробила з неї людину з обмеженими можливостями. Олександра Василівна, мама Юлі, і до цього часу з боєм згадує про те, як вперше дізналася про діагноз доньки — тяжка форма ДЦП. Мамі довелося прикласати безліч зусиль, аби Юля змогла хоча б самотійно сидіти. Але найстрашнішим були думки про майбутнє доньки, тож Олександра Василівна зі сльозами на очах молилася тільки про одне: щоб сталося диво...

Такого ж дива очікувала й сама Юля: більш за все на світі вона мріяла про особисте щастя. Їй, як і будь-якій дівчині, хотілося кохати і бути коханою. Та чи могла вона сподіватися на це?

Бог тебе любить, пам'ятай про це, звернися до Нього, і Він тобі допоможе, — відповіла тоді Наталя.

Спілкування з Наталею вдихнуло в дівчину життя: Юля прислухалась до слів нової знайомої. Та коли в її житті з'явився Вадим, дівчина навіть не здогадувалась, що це і є відповідь Бога на її молитви.

Оголені почуття

Вадим з'явився в її житті раптово: познайомилися в інтернеті, спілкувалися в чаті, і, непомітно для самих себе, потоваришували. Вадим вже знав, що Юля не може рухатися, та це його не лякало.

Якийсь час Вадим зникав до того, як Юля розмовляє, бо через свою хворобу дівчина не зовсім чітко вимовляла слова. Вадиму доводилося вивчати її мову. Щоденне спілкування стало для них необхідністю. Майже щодня Вадим приїжджав до дівчини та возив її гуляти в парк. Юліна мама турботливо пригощала їх чаєм, радіючи, що у доньки з'явився товариш.

Згодом стало зрозуміло, що між дівчиною та хлопцем з'явилася прив'язаність. Вони раділи кожній зустрічі, сумували, коли не виходило побачитися, і якось, затамувавши подих, Юля першою наважилася зізнатися хлопцеві в коханні. Вадима це дещо збентежило, проте й він відповів дівчині взаємністю.

Вадима не лякало те, що він — абсолютно здоровий хлопець, а його обраниця — у візку. Він точно знав: якщо людина любить по-справжньому, то ні соціальний статус, ні зовнішня краса, ніщо інше значення не має. «Якщо любов від Бога, то людина буде щаслива», — був переконаний Вадим.

Поворотний момент

Коли Вадим запропонував Юлі руку та серце, це стало повною несподіванкою не тільки для її мами. Звістка про одруження єдиного сина просто шокувала батьків Вадима. В сім'ї Лосицьких зрів величезний скандал: ні мати, ні тим більше батько не хотіли миритися з вибором сина. Дійшло навіть до того, що заради «спасіння» сина, батьки були готові замкнути його в психіатричній клініці. Коли Вадим дізнався про це, то зрозумів: діяти потрібно швидко.

Ми попередили Юлину маму, що просто йдемо прогулятися, а самі поїхали на вокзал та купили квитки на потяг до Житомира, — згадує Вадим.

Саме там вони провели найромантичніші дні в своєму житті: щоб зробити Юлі пропозицію, Вадим орендував кафе тільки для них одних, на останні гроші купив обручку.

Було дуже красиво, на столі стояли дві свічки, я встав на коліна і запропонував Юлі руку та серце. Вона дала згоду, — усміхається власним спогадам Вадим.

Було б неправдою сказати, що у Вадима не виникали сумніви щодо одруження. Він розумів, що тепер йому доведеться жити практично за двох. Був період, коли йому не давали спокою думки: навіщо вона тобі

потрібна, тобі буде тяжко за нею доглядати, знайди собі здорову дівчину. Та як тільки Вадим прийняв рішення, всі страхи зникли.

Я люблю Юлю, і я послухався не розуму, а серця, — ділиться своїми сумнівами Вадим. — Я зрозумів, що коли ти служиш людині, потрібно вміти себе контролювати і мати терпіння. Юля змінила мене, зараз я зовсім інша людина. Я маю вирішувати за двох, на мені лежить відповідальність ще за одну людину, я не можу думати лише про себе.

1+1=3

Новина про те, що скоро їх буде троє, зробила молоде подружжя ще щасливішим: адже про це вони навіть не могли і мріяти. Радість очікування затьмарювали лише медичні прогнози. Лікарі, щоб зняти з себе відповідальність, змусили Юлю отримати дозвіл на пологи в Міністерстві охорони здоров'я. Ці дев'ять місяців стали справжнім випробуванням для майбутньої мами, і Вадим ані на крок не відходив від дружини. Це був дуже напружений період в їх житті: Вадим дуже втомлювався, але здоров'я Юлі хвилювало його більше, ніж власне.

Всупереч усім жахливим прогнозам Юля вчасно народила абсолютно здорового малюка. І першими обіймами, в яких опинився маленький син, стали обійми батька.

Перший час всі турботи про новонародженого сина звалилися на батьківські плечі: Вадим годував, пеленав малюка, ходив з ним на прогулянки. Адже Юля не могла цього зробити, вона сама потребувала догляду.

На жаль, Юля не може обійняти сина, зате бачили б ви, як Артур обіймає свою маму, — не стримує захоплення Вадим. — Це потрібно кожній людині побачити хоча б раз в житті.

Маленький миротворець

Маленький Артур приніс в дім Лосицьких не лише щастя, а й такий бажаний мир. Батьки Вадима, дізнавшись про народження хлопчика, відкинули всі амбіції і з подарунками приїхали побачитися з онуком. У новоспечених дідуся та бабусі вистачило мудрості попросити у невістки пробачення за те, що колись забороняли своєму синові одружуватися з нею. Артур з легкістю розтопив лід в їх серцях, і вони вже не уявляють свого життя без цієї маленької, жвавої, сонячної людини. Вони на власні очі переконалися, що їх син дійсно щасливий. А які ще потрібні докази для батьків?

У нас вдома Божий мир та порядок, це найбільше благословення від Бога, коли в сім'ї панує любов, затишок, спокій і тиша. Коли

ти йдеш додому, і знаєш, що на тебе там чекають, — усміхається Вадим.

Коли у Юлі запитали, що для неї головне в житті, вона відповіла, не вагаючись: «Я дуже кохаю свого чоловіка, в ньому я бачу Ісуса. Коли мене обіймає чоловік, мене обіймає Бог. Тому я дуже вдячна Богу, що в мене є Вадим».

Історія Вадима та Юлі Лосицьких — унікальна. Їм вдалося пізнати таїнства справжньої любові, Любові, яка не ставить обмежень, яка не прагне володарювати, але віддає всю себе доостанку. І така любов можлива лише з Богом.

Слухайте своє серце, як Юлія та Вадим Лосицькі

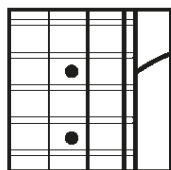
Доля кожного з нас —
унікальна, подарована Богом.
Одним він готує райські кущі,
іншим — випробування. Проте
не дає він випробувань, яких
би не винесла людина. Тож не
варто задивлятися на багатства
сусіда. Припиніть порівнювати
себе з іншими. Ви — унікальні.
Будьте собою. Слухайтеся
серця. Йдіть назустріч щастю.
І Бог обов'язково буде поряд!

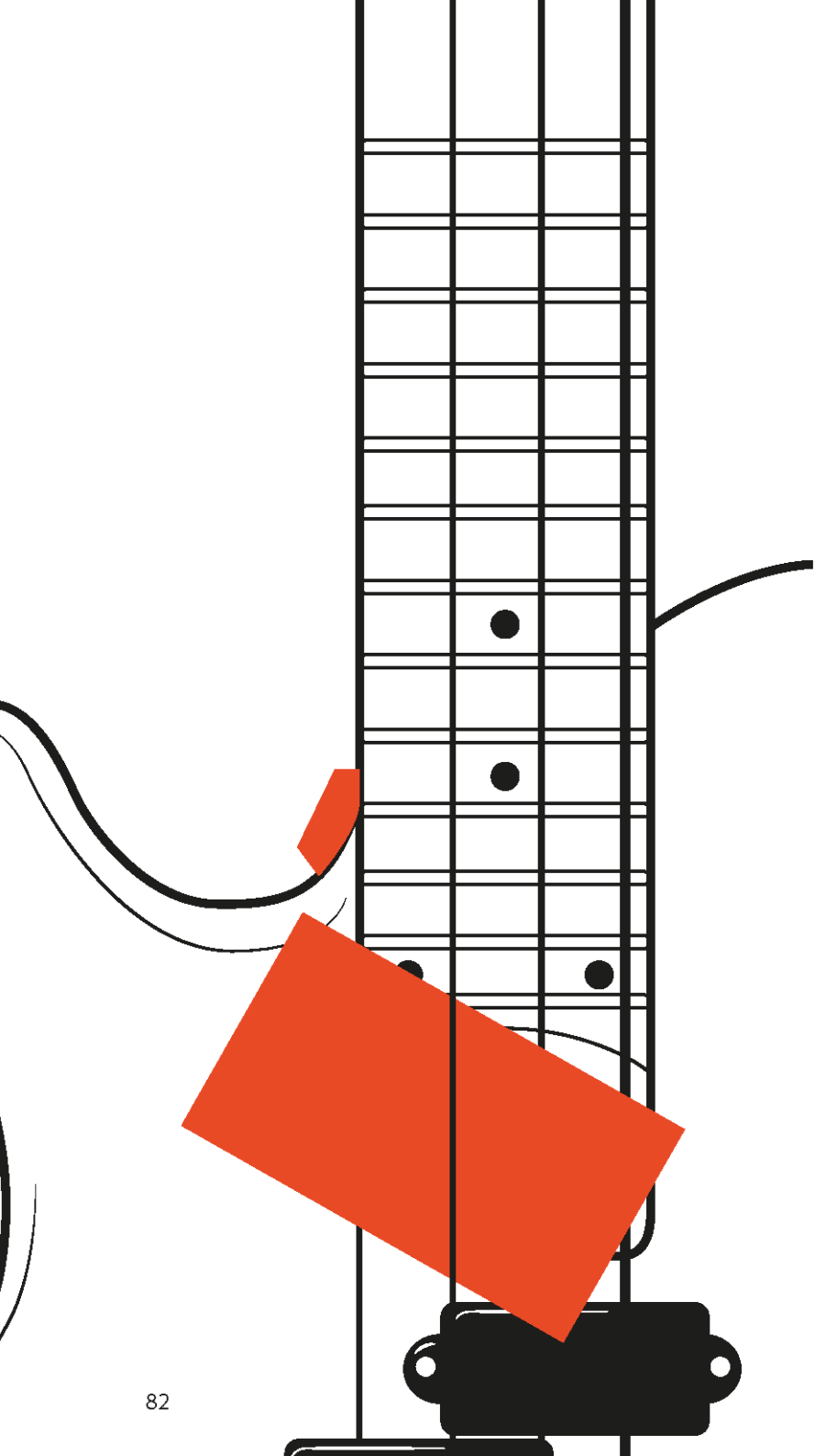

Дивіться
відеOVERсію історії
Юлії та Вадима
Лосицьких

Крок
СЬОМИЙ

**Звернутися
до Бога**

Віктор Скуратовський —
бас-гітарист рок-групи «Друга ріка»,
режисер, кліпмейкер.

Історія Віктора Скуратовського

Щоранку, прокидаючись в п'яному чаді після чергового успішного концерту, Віктор Скуратовський із задоволенням думав про те, що життя вдалося! Адже він тепер не просто провінційний музикант, а бас-гітарист популярної української групи «Друга ріка», його кар'єра стрімко йде вгору, а те, що довкола крутяться сотні прихильниць — приємні «бонуси» зоряного життя. Врешті-решт, не в горщику ж з борщем черпати творчій людині натхнення?! Віктор був впевнений, що його дружина думає так само, як і він,

адже вона сучасна жінка. І навіть якщо раптом він десь трохи схибить, то вона зрозуміє і пробачить, тому що палко кохає. Віктор сподівався, що їх почуття витримають будь-які випробування.

Музика змін

Ще якихось десять років тому він лише міг мріяти про таке життя: хлопець, що виріс в невеликому Житомирі, мав всі шанси повторити незаздрісну долю своїх однолітків, коли б не музика.

В Житомирі є вулиця Польова — це дуже хуліганський, бандитський район. І в цьому оточенні я ріс. Але якось мені в руки потрапила касета групи Deresche Mode. Ця музика змінила моє життя. Я захотів створити свій гурт.

Надихнувшись прикладом популярних музикантів, Віктор сумлінно почав шукати місце для репетицій, але скрізь чув лише «ні» у відповідь: дорослі не сприймали серйозно прохання досить дивного десятикласника. Мрія втілилася в життя лише тоді, коли Віктор вступив до Житомирського педагогічного університету на факультет іноземних мов. Саме там і розпочалися перші репетиції гурту «Друга ріка», і саме там Віктор зустрів свою майбутню дружину.

Віктор і зараз із захопленням згадує їх першу зустріч, Тетяна справедливо вважалася найкрасивішою дівчиною університету, і він просто не міг пройти повз неї.

Вона йшла по коридору і їла яблуко, велике таке, апетитне, — посміхається він власним спогадам. — І я не придумав нічого кращого, ніж побажати їй смачного.

Тетяна здивувалася і холодно подякувала у відповідь добре поставленим вчительським голосом, у неї було багато залицяльників, і Віктор просто міг виявитися одним із них. Але така реакція з боку дівчини зачепила хлопця за живе, і він зробив усе, аби красуня змінила своє ставлення до нього. Як часто буває в юності, кохання спалахнуло яскраво, розвивалося бурхливо і здавалося вічним. Романтика того періоду живе в пам'яті Скуратовського до цих пір.

Була зима, ми сідали в тролейбус, вибираючи місце де тепліше, і каталися містом без упину, — згадує перші побачення Віктор.

Між сім'єю і славою

Весілля стало логічним продовженням цих стрімких стосунків. Ще через якийсь час закохані дізналися, що зовсім скоро їх буде вже троє. Чоловік та дружина були щасливі, як будь-яка молода сім'я. Тим більше, що і на

роботі у Віктора все складалося якнайкраще. Гурт «Друга ріка» швидко набирив обертів, завойовуючи популярність у місті. Але сам Віктор ще не здогадувався, що перший же успішний концерт групи стане серйозним випробуванням для його сім'ї. Йому тоді довелося вибирати між тим, щоб залишитися святкувати успіх гурту з колегами-музикантами, або відвезти вагітну дружину додому. Віктор без усяких коливань вибрав перше.

В глибині душі я розумів, що роблю неправильно, але виправдовував себе тим, що деякі музиканти іноді чинять ще гірше, — розповідає він.

Того разу Тетяна мовчки проковтнула образ, затамувавши біль глибоко в серці. Вона сподівалася, що народження сина змінить Віктора. Можливо, так би й сталося, але ця подія збіглася з черговим переломним моментом у житті групи. Після участі «Другої ріки» в музичному фестивалі «Майбутнє України» молодих музикантів відзначили і запропонували переїхати до столиці. У передчутті змін Віктор навіть не знайшов за потрібне порадитися з дружиною: він просто зібрав речі і разом з хлопцями переїхав до Києва, залишивши Тетяну і сина вдома.

Секс, драгс, рок-н-рол

В столиці у Віктора почалося абсолютно інше життя: репетиції займали весь вільний час, і клопіт про родину остаточно відійшов на задній план. Чим більше Віктор занурювався в богемне життя, тим менше згадував про дружину та сина. Про той період Віктор говорить без особливого бажання, дорога до зірок виявилася непростою.

В той час, як слава про рокерів бігла попереду них, грошей не завжди вистачало навіть на їжу. Прибуток від концертів йшов на розкрутку гурту. Самі ж музиканти жили в чужій орендованій квартирі і не мали за душею ні копійки. Але замість того, щоб спробувати вирішити проблеми, хлопці прагнули від них сховатися, розв'язатися.

Ми постійно пили, їли. Наша квартира потроху перетворювалася на якийсь гуртожиток. З'являлися якісь нові люди, приходили одні дівчата, потім інші. Нашим девізом стала формула — секс, драгс, рок-н-рол, — підсумовує Віктор.

Коли іноді хлопець все ж навідувався додому, Тетяна розуміла, що у нього в столиці вирує зовсім інше життя.

Йому часто телефонували, і було зрозуміло, що дзвонять жінки, — з боєм в голосі згадує Тетяна минуле.

Та Віктор навіть не намагався приховувати цього, навпаки, був гордий з того, що користується популярністю серед дівчат.

Я вважав, що це дуже круто: у мене і там є дівчина, і там дівчина, і тут у мене дівчина, та ще й дружина є з дитиною, — зізнається Віктор.

Зрада — зброя для помсти?

На зневажливе нехтування чоловіка Тетяна відреагувала по-своєму: раз він собі дозволяє «вільні стосунки», то чим я гірша? Вона навіть сходила до ворожки, яка напроорочила їй в чоловіки якогось блакитноокого блондина.

Я працювала в магазині побутової техніки продавцем і кожен блондин з блакитними очима, який заходив до нас у магазин, здавався мені тим єдиним, кого обіцяла мені ворожка, — з іронією згадує Тетяна. — Ще не знаючи про чоловіка зовсім нічого, я вже авансом готова була піти з ним на край світу.

Чутки про те, що дружина крутить романи за його спиною, дратували Віктора, і він наче навмисне ще більше намагався знайти «втіху» на стороні. Це була втеча від проблем, від самого себе, втеча в нікуди. Алко-

голь дуже швидко став перевіреним допінгом у цьому марафоні.

Я заливався алкоголем! Реально став алкоголіком, без алкоголю взагалі не міг жити. А ще були моменти, коли я пробував героїн, — говорить Віктор.

«Велике справжнє кохання» Віктора і Тетяни повільно зійшло нанівець, не витримавши випробування відстанню і тягарем слави. В той момент єдиним правильним рішенням для Віктора і Тані, здавалося, було розлучення. Саме в цей складний для сім'ї Скуратовських час в групі «Друга ріка» з'явився новий звукорежисер. Він почав розповідати музикантам про Бога і одного дня дав Віктору запрошення на богослужіння.

Дорога до Бога

Віктор уважно прочитав інформацію і заховав запрошення в кишеню, такий собі рятівний квиток до нового майбутнього.

Я зрозумів, що десь все-таки є порятунок, і можна якимсь чином змінити своє життя, — говорить музикант.

Як в будь-якій драматичній історії, і в цій настав переломний момент. Одного дня Таня привезла до Києва сина побачитися із зірковим батьком. Дивлячись на дружину й сина,

Віктор раптом усвідомив, наскільки вони стали далекі один від одного, їм навіть не було про що говорити.

В душі у мене все сколихнулося. Я навіть спробував якось позалицятися до дружини, але то виглядало неприродно і безглуздо. Від ніяковості ситуації я заховав руки до кишень і раптом до них потрапила та сама візитка. Не знаю, може, це був знак, але я зрозумів, що єдине, що може врятувати нашу сім'ю — це Бог. І що цікаво, ця думка виникла у мене в голові дуже виразно і безкомпромісно, — розповідає Віктор.

Він схопився за неї як за останній шанс і запросив Таню з собою в церкву. Вона не дуже хотіла туди йти, але все ж таки погодилася. Те, що вони почули в церкві, справило на Скуратовських величезне враження. Тетяна розплакалася під час служби: кожне слово ніби проникало в її душу. Здавалося, що проповідник говорить зараз лише про них з Віктором, про їх життя, стосунки і сім'ю.

Я розумів, що моє життя може змінитися, потрібно просто відкрити своє серце для Христа, для Бога — і все. Більше нічого не треба робити. У мене не було молитви покаяння, у мене було покаяння. Я розкався в серці. Я зрозумів, що колишнє життя мені не потрібне, — говорить музикант.

Того дня Тетяна і Віктор просили вибачення один у одного. Взявшись за руки, вони до самого ранку гуляли містом і говорили: про себе, про життя, про все, що з ними відбувалося, і все ніяк не могли наговоритися.

Ми говорили про те, що потрібно змінити наше життя і що з цього дня нам потрібно бути лише з Богом. Ми розуміли, що сталося щось таке, чого не можна втрачати, — розповідає Віктор.

Від покаяння до нового життя

Лише через деякий час я зрозумів, наскільки важливою була та молитва. Коли я довірився Богові, Він дав мені можливість поглянути на речі, на події, на людей з такого боку, з якого інші люди просто не помічають життя, — говорить Віктор.

Відкривши своє серце для Бога, Віктор жадібно вбирав у себе все, що написано в Біблії, і змінювався на очах. Якщо раніше він не міг і півгодини прожити без цигарок, то вже після перших відвідин церкви позбавився шкідливої звички без жодних зусиль. А ще перестав лихословити. Тепер Віктору не потрібно було шукати натхнення в алкоголі і дівчатах, він творив без жодного допінгу, виключно з Божою допомогою. І відразу після цього кар'єра Віктора зробила черговий ривок вгору.

Бог відкрив у ньому нові таланти, благословив фінансово, у нас з'явилася можливість побудувати будинок, — розповідає дружина.

Віктор з теплом розповідає про свій будинок: коли туди заходиш, то відразу стаєш щасливим, незалежно від того, яким ти був хвилину тому. І з батьківською гордістю зізнається, що є прикладом для свого сина Дениса.

Зміни в житті Скуратовських були значущими і реальними, це було очевидно для всіх, в першу чергу — для найближчого оточення музиканта.

Одне з найбільших досягнень Віктора в житті — це навіть не кліпмейкерство, не творчість, а те, що він прийшов до Бога, — резюмує барабанищик групи Олексій Дорошенко.

Ми дуже вдячні Богові, адже все, що є в нашому житті це від Бога і все завдяки Йому, — підкреслює Тетяна. З Христом можна розібратися у всьому. У музиці, в коханні, у тосунках між чоловіком і дружиною, та й взагалі у всьому, — впевнений Віктор.

Віктор і Тетяна зупинилися за крок від розлучення і розвернулися на 180 градусів, щоб почати з нуля, почати все заново, тепер уже з Божою допомогою.

Зверніться До Бога, як Віктор Скуратовський та всі герої нашої книги

Молитва має силу, коли ми
розуміємо кому ми молимося.
Віра приходить до людини через
Слово Боже — Біблію.
Знайдіть церкву, відвідуючи яку,
ви зможете зростати духовно.
Якщо ви хочете звернутися
до Бога в цю хвилину, зробіть
це в простій молитві: «Господи,
пробач всі мої гріхи заради сина
Божого Ісуса Христа. Даруй
мені свою милість — зміни моє
життя. Допоможи мені знайти
церкву, щоб зростати духовно
і виконувати твої заповіді.
Я молюся про це в ім'я Господа
Ісуса Христа. Амінь».

Дивіться
відеоверсію
історії Віктора
Скуратовського

7 кроків назустріч щастю

Своїми думками і вчинками ми пишемо історію нашого життя — плачемо, сміємося, одних любимо, інших ненавидимо. І щосекунди кличемо щастя з собою в дорогу. Але воно не завжди погоджується йти з нами нога в ногу. Так, може, варто змінити крок і спробувати самому піти в ногу зі щастям?

Крок перший.
Пробачте кривдників,
як Надія Осипяк

Той, хто не може пробачити, живе минулим. Образи, немов кайдани, стримують наш рух вперед. Але пробачити — не означає забути, перестати відчувати біль або відновити стосунки. Пробачити — означає більше не бажати зла кривдникам. Примиріться з кривдниками. Зустріньтеся з ними та розкажіть їм про своє рішення. Якщо така зустріч неможлива або занадто болісна для вас, напишіть листа, в якому опишіть всі свої почуття. Це

потрібно не стільки кривднику, скільки особисто вам.

Крок другий.

Живіть тут і зараз, як Світлана
та Гліб Співакови

Почніть цінувати кожну хвилину свого життя. Навчіться мужньо сприймати будь-які випробування долі. Важкі обставини змінюють нас, роблять сильнішими. Не сприймайте життя як білі та чорні смуги. Будьте мудримися. Відкрийте для себе радість кожного дня.

Крок третій.

Отримайте перемогу над
власними слабкостями,
як Михайло Лиска

Визнайте проблему. Змініть коло своїх друзів. Знайдіть тих, хто зміг перемогти залежність, розкажіть їм про себе та попросіть про допомогу. Будьте відкриті та підтримуйте тісні стосунки з тими, хто сприяє вашому «переродженню».

Крок четвертий. Цінуйте близьких, як Майя Візауліна

Родичі — найближчі для нас люди. Навчіться сприймати їх такими, які вони є. Намагайтеся бути вдячними їм не лише за те, що вони нас люблять, але й за те, що вони є поруч. Незважаючи ні на що, любіть їх, підтримуйте та довіряйте їм.

Крок п'ятий. Дбайте про інших, як Євген та Світлана Ісаєви

Якими б не були наші власні проблеми, довкола є люди, які потребують допомоги і співчуття більше, ніж ми. Почніть помічати таких людей. Знайдіть спосіб допомогти їм. «Давайте і дадуть вам» — цей принцип працює.

Крок шостий. Слухайте своє серце, як Юлія та Вадим Лосицькі

Доля кожного з нас — унікальна, подарована Богом. Одним вона готує райські кущі, на іншого чекають випробування. Проте людина

має все, аби гідно пройти всі труднощі. Тож не варто задивлятися на багатства та успіх сусіда. Припиніть порівнювати себе з іншими. Ви — унікальні. Будьте собою. Слухайтеся серця. Йдіть назустріч щастю своєю дорогою.

Крок сьомий.

Зверніться до Бога, як Віктор Скуратовський та всі герої нашої книги

Молитва має силу, коли ми розуміємо, кому ми молимося. Віра приходить до людини через Слово Боже — Біблію. Знайдіть церкву, відвідуючи яку, ви зможете зростати духовно. Якщо ви хочете звернутися до Бога в цю хвилину, зробіть це в простій молитві: «Господи, пробач всі мої гріхи заради сина Божого Ісуса Христа. Даруй мені свою милість — зміни моє життя. Допоможи мені знайти церкву, щоб зростати духовно і виконувати Твої заповіді. Я молюся про це в ім'я Господа Ісуса Христа. Амінь».